

Besöksutveckling och trender i svenska fjällen

- sammanställning av resultat från enkätundersökning juni 2017

Sammanfattning av resultaten

- **Positiva prognoser:** Fler än åtta av tio tror på en ökning av besökare jämfört med samma period förra året.
- **Stabil ökning de senaste fem åren:** Nio av tio har upplevt en positiv besöksutveckling under senaste fem åren.
- **Ökning av utländska besökare:** Nästan åtta av tio anger att de utländska besökarna har ökat under den senaste femårsperioden.
- De tre främsta anledningarna till ökningen är:
  - Ett generellt ökat intresse för den svenska vildmarksupplevelsen.
  - Generellt ökat intresse för Sverige.
  - Riktade marknadsföringsinsatser.
- Holländare är den grupp som flest nämner som en grupp som ökat.
- **Barnfamiljer ökar:** Fem av tio anger att barnfamiljerna har ökat under de senaste fem åren. Sju av tio erbjuder information som är särskilt riktad mot barnfamiljer.
- **Unga killar och tjejer blir fler:** Hälften anger att gruppen unga killar i åldern 18 – 30 år har ökat under den senaste femårsperioden och drygt fyra av tio att tjejer i samma åldersgrupp har ökat. Hälften anger dessutom att pensionärer har ökat under samma tidsperiod.
- **Svenskar av utländsk bakgrund blir fler:** Andelen svenskar med utländsk bakgrund i fjällen har ökat med 22 procent under de senaste fem åren. En av tre svarar "vet ej" så det verkliga antalet kan mycket väl vara högre då inte frågan är så enkel att svara på.
- **Fjällederna har förbättrats:** Nästan fyra av tio svarar att de upplever att fjällederna inom deras geografiska område har förbättrats under den senaste femårsperioden. Något fler än två av tio upplever att standarden har försämrats.
- **Fler ovana besökare:** Tre av fyra instämmer i att det kommer fler ovana besökare till deras destination/fjällstation jämfört med för fem år sedan.
- **Försämrat säkerhetsmedvetande:** Drygt en av tre anger att det generella säkerhetsmedvetandet har försämrats under de senaste fem åren. En av fem anger att det har förbättrats.
- **Bättre utrustade besökare:** Hälften anger att besökarna är bättre utrustade än för fem år sedan. En av fem att det är oförändrat och en av fem att utrustningsnivån har försämrats.
- **Fjällbesökarnas vanligaste misstag:**
  - Underskattar vädret och snabba väderomslag: 74 procent.
  - Överskattar mobiltäckningen: 61 procent.
  - Underskattar den egna konditionen: 42 procent.
  - Felaktig klädsel för aktiviteten: 35 procent.
  - Underskattar avstånd: 32 procent.
  - Meddelar inte färdväg: 19 procent.
- **Nio av tio tillhandahåller fjällsäkerhetsinformation**
  - Tryckt information som Fjällsäkerhetsrådets broschyrer: 81 procent.
  - Lokala väderprognoser: 67 procent.
  - Guider/personal ger information: 63 procent.
  - Egen information på sin sajt: 52 procent.
  - Länk till Fjällsäkerhetsrådets webb: 33 procent.

- **Drygt fyra av tio tillhandahåller säkerhetsinfo på annat språk än svenska**
  - Kan kopplas till att det kommer allt fler internationella gäster.
- **Löpning, cykling på stig, dagsturer och guidade turer ökar mest. Redovisat resultat avser nettoförändringar, dvs. de som sagt öka minus de som sagt minska. (Inom parantes, andel som angett att aktiviteten inte förekommer.)**
  - Cykling på led/stig: 68 procent (14 procent)
  - Cykling, downhill: 37 procent (51 procent)
  - Löpning: 72 procent (-)
  - Vandring, dag: 71 procent (-)
  - Vandring, övernattnig: 52 procent (-)
  - Guidade turer: 53 procent (-)
  - Fiske: 37 procent (7 procent)
  - Ridning: 15 procent (32 procent)
  - Klättring: 23 procent (33 procent)
  - Paddling: 29 procent (21 procent)
  - Jakt: 6 procent (13 procent)
- **32 procent genomför aktiviteter för nyanlända på sin destination eller fjällstation i sommar.**

Om enkätundersökningen

Undersökningen genomfördes för fjärde året som en webbenkät från slutet av maj till slutet av juni. Den riktades till destinationsbolag, STF:s fjällstationer samt STF:s fjällnära vandrarhem. Av dessa svarade sammanlagt 34 stycken.

Enkäten skickades till marknadsansvarig eller motsvarande ”som har kunskap om besöksutveckling i fjällen, och hur intresset för olika aktiviteter har förändrats de senaste åren”.

Syftet med enkätundersökningen har varit att få underlag för att beskriva utvecklingen för fjällturismen i Sverige med avseende på olika trender och aktiviteter. Enkäten genomfördes av Naturvårdsverkets fjällsäkerhetsråd i samarbete med Svenska Turistföreningen (STF). Resultaten är avsedda att användas som ett stöd i det opinionsbildande och kunskapshöjande arbete som bedrivs och som syftar till att förbättra säkerheten för fjällens besökare.

Fjällstationer, vandrarhem och destinationer som svarade på enkäten

STF:s fjällstationer och fjällnära vandrarhem	Destinationsbolag
<ul style="list-style-type: none"> • Vilhelmina kyrkstan • Intern o extern paketering för egna anläggningar i Norra Norrlands - fjällen • Blåhammaren • Saltoluokta • Övergripande • STF Grövelsjön, Rogenstugorna • Fjällstugor i Abisko-Kebnekaiseområdet • STF Abisko Fjällstation • Övergripande • Hela fjällverksamheten • Abisko • Samtliga inom STF Fjäll • STF Helags • Storulvån 	<ul style="list-style-type: none"> • Ansättfjällen/ Krokomb • Arjeplog – Swedish Lapland • Ljungdalsfjällen • Bydalsfjällen • Funäsfjällen • Lofsdalen • South Lapland • Vemdalen • Åre • Swedish Lapland • Jokkmokks Turistinformation • Kiruna Swedish Lapland • South Lapland • Malung-Sälen Turism • Visit Idre • Visit Hemavan Tärnaby

- STF Norra Norrland Fjäll
- Hela fjällverksamheten
- Dalarna, Jämtland, Lappland
- Hela STF Fjäll Lappland, Jämtland/ Härjedalen, Dalarna

- Visit Arvidsjaur
- Klimpfjäll/Kittelfjäll

Fråga 1 – Hur bedömer du att besöksantalet på er fjällstation/vandrarhem/destination kommer att utvecklas denna sommar jämfört med samma period förra året?

	Antal	Procent	
Öka mycket	3	9%	
Öka något	25	74%	
Oförändrat	4	12%	
Minska något	2	6%	
Minska mycket	0	0%	
Vet ej	0	0%	
Total	34	100%	

Kommentar: Fler än åtta av tio tror på en ökning av antalet besökare jämfört med samma period förra året.

Fråga 2 - Hur har besöksantalet sommartid på er fjällstation/vandrarhem/destination utvecklats de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Ökat mycket	16	48%	
Ökat något	14	42%	
Oförändrat	3	9%	
Minskat något	0	0%	
Minskat mycket	0	0%	
Vet ej	0	0%	
Total	33	100%	

Kommentar: Nio av tio har haft en positiv besöksutveckling under de senaste fem åren.

Fråga 3 - Hur har antalet utländska besökare sommartid på er fjällstation/vandrarhem/destination utvecklats de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Ökat mycket	10	31%	
Ökat något	15	47%	
Oförändrat	6	19%	

	Antal	Procent	
Minskat något	1	3%	
Minskat mycket	0	0%	
Vet ej	0	0%	
Total	32	100%	

Kommentar: Nästan åtta av tio svarar att de utländska besökarna har ökat jämfört med för fem år sedan.

Fråga 4 - Vilka är de främsta orsakerna till att de utländska besökarna har ökat? Flera svar möjliga, max tre stycken.

	Antal	Procent	
Försvagad kronkurs/bättre prisläge för utländska turister	1	4%	
Generellt ökat intresse för Sverige	16	67%	
Ökat intresse för vildmarksupplevelser som erbjuds i svenska fjällen	21	88%	
Ökat intresse för ekoturism	5	21%	
Bättre paketering av turistupplevelser mot utländska gäster	7	29%	
Riktade marknadsföringsinsatser mot utländska marknader	13	54%	
Annat, nämligen:	5	21%	
Vet ej	0	0%	
Total	24	283%	

Kommentar: Ökat intresse för svensk vildmark, generellt ökat intresse för Sverige och riktade marknadsföringsinsatser är de främsta anledningarna bakom ökningen av utländska gäster.

Öppna svar-Annat, nämligen:

- Säkerhet och motion
- Förbättrade kommunikationer från UK
- Mycket skrivet om Kungsleden i olika forum, topplistor m.m
- Utländska entreprenörer har etablerat sig i området och vänder sig mer direkt till sina tidigare hemländer.
- Högkonjunktur samt oron i världen

Fråga 5 - Har någon speciell nationalitet ökat särskilt mycket bland era sommarbesökare under de senaste fem åren, och i så fall vilken/vilka?

	Antal	Procent	
Ja, nämligen:	13	57%	
Nej	10	43%	
Total	23	100%	

Kommentar: Sex av tio svarar att enskilda nationaliteter ökat och den vanligaste är nederländare.

Öppna svar-Ja, nämligen:

- Holland, Belgien, Tyskland
- Nederländerna
- Frankrike, UK
- Norge
- UK - market
- Finland
- Asiatiska gäster
- Engelsmän
- Asiater, holländare, Thailand
- Tyskar
- Holländare
- Holländare
- Holland

Fråga 6 - Hur har följande grupper utvecklats på er fjällstation/vandrarhem/destination sommartid de senaste fem åren?**6.1 Barnfamiljer**

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	1	3%	
3	8	27%	
4	14	47%	
Ökat mycket 5	1	3%	
Vet ej	6	20%	
Total	30	100%	

Kommentar: Hälften av respondenterna svarar att barnfamiljer har ökat de senaste fem åren.

6.2 Unga tjejer 18 - 30 år

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	1	3%	
3	7	24%	
4	10	34%	
Ökat mycket 5	3	10%	
Vet ej	8	28%	
Total	29	100%	

Kommentar: Drygt fyra av tio att tjejer i åldern 18 – 30 år har blivit fler.

6.3 Unga killar 18 – 30 år

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	1	3%	
3	5	17%	
4	12	41%	
Ökat mycket 5	3	10%	
Vet ej	8	28%	
Total	29	100%	

Kommentar: Hälften svarar att killar i åldern 18 – 30 år har blivit fler.

6.4 Män utan familj

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	11	38%	
4	5	17%	
Ökat mycket 5	2	7%	
Vet ej	11	38%	
Total	29	100%	

Kommentar: En av fyra svarar att män utan familj har blivit fler.

6.5 Kvinnor utan familj

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	10	36%	
4	5	18%	
Ökat mycket 5	3	11%	
Vet ej	10	36%	
Total	28	100%	

Kommentar: Tre av tio svarar att kvinnor utan familj har blivit fler.

6.6 Pensionärer

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	9	31%	
4	12	41%	
Ökat mycket 5	3	10%	
Vet ej	5	17%	
Total	29	100%	

Kommentar: Hälften svarar att gruppen pensionärer har ökat.

Fråga 7 - Har ni särskild information riktad till barnfamiljer? Exempelvis med utflyktsmål, lämpliga turer, viktigt att tänka på inför utflykter och turer osv.

	Antal	Procent	
Ja	21	68%	
Nej	9	29%	
Vet ej	1	3%	
Total	31	100%	

Kommentar: Nästan sju av tio har information riktad särskilt till barnfamiljer.

Fråga 8 - Vilken slags information? (Flera svar möjliga)

	Antal	Procent	
Säkerhetsinformation anpassad för barnfamiljer	4	19%	
Lämpliga utflyktsmål	21	100%	
Lämpliga aktiviteter	21	100%	
Annat, vad:	3	14%	
Total	21	233%	

Fråga Öppna svar-Annat, vad:

- Familjeveckor
- Erbjuder även lägerskolor
- Speciella barnveckor

Fråga 9 - Hur upplever du att standarden på fjällederna inom er del av fjällen har utvecklats under de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Mycket bättre	1	3%	
Bättre	10	33%	
Oförändrat	11	37%	
Sämre	6	20%	
Mycket sämre	1	3%	
Vet ej	1	3%	
Total	30	100%	

Kommentar: Närmare fyra av tio svarar att de upplever att standarden på fjällederna i deras område har förbättrats under de senaste fem åren. Omkring en fjärdel upplever en försämring.

- Vi har en ekonomisk förening som aktivt arbetar med ledarna samt ett EU-projekt om ca 16 miljoner som just nu ägnar sig åt att förbättra spår och leder.
- Ingen upprustning av leder eller skyltning eller stugor har gjorts på många år så då blir det ju inte bättre
- Skyltningen och ordningen har blivit bättre även på dom lägre fjällen så som Dundret
- Naturresevatens huvudleder har restaurerats, men det finns också leder där som man inte åtgärdar. Eventuellt bortprioriterade till förmån för de större. Vi vill förstås ha mycket av alla sorter.
- Nya skyltar och spänger senaste året
- Med den ökande turismen i område så slits lederna fortare och kräver mer översyn. Framförallt spänger och bättre skyltning både på leder och i fjällstugor.
- Resursbrist gör att lederna inte utvecklas eller underhålls. Det blir mest "första hjälpen" och frivilliga insatser. Men det räcker inte långt. När vi pratar leder, så gäller det samtliga ledssystem inkl cykel i vårt område
- Vi har endast ett fåtal officiella fjälleder i området, vilka alla rustats något under de senaste 5 åren.
- I vissa delar bättre, i vissa delar sämre.
- Varierar stort över fjällkedjan, från bra till mindre bra
- Underhållet följer inte slitaget

Fråga 10 - Hur bedömer du att intresset bland svenskar med utländsk bakgrund att besöka er fjällstation/vandrarhem/destination har förändrats de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Ökat mycket	1	3%	
Ökat något	6	19%	
Oförändrat	14	45%	
Minskat något	0	0%	
Minskat mycket	0	0%	
Vet ej	10	32%	
Total	31	100%	

Kommentar: Drygt två av tio svarar att de bedömer att intresset bland svenskar av utländsk bakgrund har ökat de senaste fem åren. En tredjedel svarar att de inte vet.

Fråga 11 - I vilken utsträckning instämmer du i följande påstående? "Det kommer fler ovana besökare till vår fjällstation/vandrarhem/destination sommartid i dag, jämfört med för fem år sedan."

	Antal	Procent	
Instämmer helt	10	33%	
Instämmer delvis	12	40%	
Instämmer något	5	17%	
Instämmer inte alls	3	10%	
Vet ej	0	0%	
Total	30	100%	

Kommentar: Tre av fyra instämmer i att det kommer fler ovana besökare jämfört med för fem år sedan.

Fråga 12 - Hur bedömer du att säkerhetsmedvetandet har utvecklats hos era sommargäster/besökare under de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Betydligt mer säkerhetsmedvetna	0	0%	
Något mer säkerhetsmedvetna	6	19%	
Ingen förändring	10	32%	
Något mindre säkerhetsmedvetna	9	29%	
Betydligt mindre säkerhetsmedvetna	2	6%	
Vet ej	4	13%	
Total	31	100%	

Kommentar: En av tre bedömer att säkerhetsmedvetandet har försämrats under de senaste fem åren. En av fem bedömer att det har förbättrats.

Fråga 13 - Hur bedömer du att era sommargästers/besökares utrustningsnivå (kläder, tält, redskap etc.) har utvecklats under de senaste fem åren?

	Antal	Procent	
Betydligt mer välutrustade	1	3%	
Något mer välutrustade	15	48%	
Ingen förändring	6	19%	
Något mindre välutrustade	6	19%	
Betydligt mindre välutrustade	0	0%	
Vet ej	3	10%	
Total	31	100%	

Kommentar: Hälften bedömer att deras sommargästers/besökares utrustningsnivå förbättrats de senaste fem åren. En av fem att nivån har försämrats.

Fråga 14 - Vilka är de vanligaste misstagen som era sommargäster/besökare gör när de förbereder och genomför en fjällvistelse ur ett säkerhetsperspektiv? (Markera de tre vanligaste)?

	Antal	Procent	
Underskattar vädret och snabba väderförändringar	23	74%	
Litar för mycket på sina mobiltelefoners täckning	19	61%	
Har inte rätt klädsel för aktiviteten	11	35%	
Har inte rätt utrustning för aktiviteten (t ex tält, friluftskök mm)	5	16%	
Meddelar inte sin färdväg	6	19%	
Meddelar inte tid för avfärd eller förväntad ankomsttid	4	13%	
Rör sig inte i grupp	2	6%	
Underskattar avstånden	10	32%	
Underskattar sin egen kondition	13	42%	
Annat, vad	2	6%	
Total	31	306%	

Kommentar: De tre vanligaste misstagen är att underskatta vädret och dess snabba växlingar, lita för mycket på mobiltäckningen och underskatta sin egen kondition.

Fråga 15 - Tillhandahåller er fjällstation/vandrarhem/destination tips och information om fjällsäkerhet och säkra fjällvistelser?

	Antal	Procent	
Ja	28	90%	
Nej	3	10%	
Vet ej	0	0%	
Total	31	100%	

Kommentar: Nio av tio tillhandahåller säkerhetsinformation.

Fråga 16 - Vilken slags information tillhandahåller ni? (Flera svar möjliga)

	Antal	Procent	
Länk till Fjällsäkerhetsrådets sida	9	33%	
Fjällsäkerhetsrådets broschyrer	22	81%	
Egen information på vår sajt	14	52%	
Information i bokningsbesked	1	4%	

	Antal	Procent	
Information i bokningsbesked	0	0%	
Lokala väderprognoser	18	67%	
Guider/personal på plats ger information	17	63%	
Annan information, nämligen:	5	19%	
Total	27	319%	

Kommentar: Åtta av tio tillhandahåller Fjällsäkerhetsrådets broschyrer. Två av tre lokala väderprognoser och nästan lika många har guider/personal på plats som ger säkerhetsinformation.

Fråga 17 - Tillhandahåller er fjällstation/vandrarhem/destination denna information på annat eller andra språk än svenska?

	Antal	Procent	
Ja	12	44%	
Nej	12	44%	
Vet ej	3	11%	
Total	27	100%	

Kommentar: Drygt fyra av tio tillhandahåller säkerhetsinformation på annat språk än svenska.

Fråga 18 - Hur har följande aktiviteter på er fjällstation/vandrarhem/destination utvecklats de senaste fem åren?

18:1 - Cykling på stigar och leder, utan stöd av lift eller motsvarande

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	4	14%	
4	10	34%	
Ökat mycket 5	10	34%	
Vet ej	1	3%	
Aktiviteten förekommer inte	4	14%	
Total	29	100%	

Kommentar: Sju av tio uppger att cykling på leder har ökat.

18:2 - Downhill på cykel, med stöd av lift eller motsvarande

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	2	7%	
4	7	26%	
Ökat mycket 5	3	11%	
Vet ej	1	4%	
Aktiviteten förekommer inte	14	52%	
Total	27	100%	

Kommentar: Närmare fyra av tio har haft en ökning av downhill-cykling. Hälften svarar att aktiviteten inte förekommer.

18:3 - Löpning

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	7	24%	
4	10	34%	
Ökat mycket 5	11	38%	
Vet ej	1	3%	
Aktiviteten förekommer inte	0	0%	
Total	29	100%	

Kommentar: Sju av tio svarar att löpning har ökat.

18:4 - Vandring - dagstur

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	8	26%	
4	16	52%	
Ökat mycket 5	6	19%	
Vet ej	1	3%	
Aktiviteten förekommer inte	0	0%	

	Antal	Procent	
Total	31	100%	

Kommentar: Sju av tio har haft en ökning av vandring – dagstur.

18:5 - Vandring - med övernattnig

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	10	33%	
4	13	43%	
Ökat mycket 5	3	10%	
Vet ej	4	13%	
Aktiviteten förekommer inte	0	0%	
Total	30	100%	

Kommentar: Drygt fem av tio har haft en ökning av vandring med övernattnig

18: 6 - Fiske

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	1	3%	
3	11	37%	
4	9	30%	
Ökat mycket 5	3	10%	
Vet ej	4	13%	
Aktiviteten förekommer inte	2	7%	
Total	30	100%	

Kommentar: Fyra av tio svarar att fiske har ökat. Tre procent att det minskat.

18:7 - Jakt

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	3	10%	

	Antal	Procent	
3	10	33%	
4	4	13%	
Ökat mycket 5	1	3%	
Vet ej	8	27%	
Aktiviteten förekommer inte	4	13%	
Total	30	100%	

Kommentar: En av sex svarar att jakt har ökat och en av tio att det har minskat. En av åtta svarar att det inte förekommer.

18:8 - Klättring

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	8	27%	
4	6	20%	
Ökat mycket 5	1	3%	
Vet ej	5	17%	
Aktiviteten förekommer inte	10	33%	
Total	30	100%	

Kommentar: Närmare en av fyra svarar att klättring har ökat. En av tre svarar att klättring inte förekommer.

18:9 - Ridning

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	0	0%	
3	11	39%	
4	3	11%	
Ökat mycket 5	1	4%	
Vet ej	4	14%	
Aktiviteten förekommer inte	9	32%	
Total	28	100%	

Kommentar: En av sju svarar att ridning har ökat. En av tre svarar att ridning inte förekommer.

18:10 - Paddling

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	2	7%	
3	6	21%	
4	9	32%	
Ökat mycket 5	1	4%	
Vet ej	4	14%	
Aktiviteten förekommer inte	6	21%	
Total	28	100%	

Kommentar: Fyra av tio svarar att paddling ökat medan knappt en av tio svarar att det minskat.

18:11 - Guidade turer

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	2	7%	
3	9	30%	
4	14	47%	
Ökat mycket 5	4	13%	
Vet ej	1	3%	
Aktiviteten förekommer inte	0	0%	
Total	30	100%	

Kommentar: Sex av tio har haft en ökning av guidade turer medan knappt en av tio har haft en minskning.

18:12 - Fjällaktiviteter med fokus med matupplevelser

	Antal	Procent	
Minskat mycket 1	0	0%	
2	1	4%	
3	13	46%	
4	5	18%	
Ökat mycket 5	3	11%	
Vet ej	1	4%	

	Antal	Procent	
Aktiviteten förekommer inte	5	18%	
Total	28	100%	

Kommentar: Närmare tre av tio har haft en ökning av fjällaktiviteter med fokus på matupplevelser.

Fråga 19 - Vilken är den största förändringen bland era sommargäster/sommarbesökare, eller den viktigaste pågående trenden i dag, jämfört med för fem år sedan?

- Det efterfrågas korta rundturer.
- Fler utländska besökare ställer krav på informationen som delas ut. De är mer ovana att vistas ute i fjällmiljö.
- Stor efterfrågan på korta dagsturer och bekväma/tillrättlagda fjällupplevelser.
- Top of Arjeplog - alla köper ett kort (gratis för alla under 18 år) vandrar på 10 förvalda grundtoppar och 5 bonustoppar. Alla som vandrar på minst 3 toppar kan lämna in sitt kort och vara med på en utlottning under oktober. Våldigt uppskattad av lokal befolkningen och besökare i alla åldrar. Detta har fått arjeplogarna att röra på sig mer och fått besökarna att hitta till enkla vandringar när de är i kommunen. Bättre lokalkännedom hel enkelt.
- Större intresse för Kungsleden som vandringsled, men antalet besökare till vår del av Kungsleden som går inom Arjeplogs kommun ökar inte lika mycket som man kunde tro säkert beroende på bristen av underhåll, skyltning etc
- Kortare turer gärna med guide mer vila och god mat
- Det som tidigare var "extremспорт" eller det som några få ägnade sig med (exempelvis löpning upp på toppar eller fjäll, cykling på ställen man inte trodde gick, ambitionen att testa nya utmaningar osv) är möjligt även för gemene man idag. Friluftsprylar kopplat till dessa är viktigare än tidigare. Samtidigt är nybörjarnivån för fjällvandring lägre. Spannet är med andra ord stort vad gäller mängden erfarenhet hos de som gästar fjällen.
- Korta turer, dagsturer med krav på bekvämlighet.
- Gästerna klarar sig allt mer själva utan information från anläggningen
- Fler fjällövana vandrare
- Löpning och Bekvämt boende
- Stor ökning av unga vandrare 18 - 25 år de sista åren. De vandrar längs större leder eller nationalparker. Tältar i stor utsträckning. Använder inte anläggningar i samma utsträckning som äldre besökare.
- Göra så mycket som möjligt på kort tid.
- Mer resvana. Mer kvalitetskrävande gällande mat och logi. Uppskattar hållbarhetsarbetet. Litar inte på sin kondition. Har sämre kondition.
- Många gäster har ont om tid, önskar korta rundor mellan stugor. många unga som vill tälta. gäster vill inte hugga ved, bära vatten etc i samma utsträckning
- Stor förändring bland våra besökare är att man kommer hit med allt högre förväntningar. Marknadsmaterial, sociala medier mm förvränger bilden av verkligheten.
- Fler vill tälta, främst ungdomar Fler okunniga Löpning & Cykling har ökat Önskar ha de mer bekvämt, linne, eget rum, frukost, egen dusch O toa
- Tydligt att gästerna gör dagsturer både cykel och vandring. De vill ha ordning och reda, tillgänglighet, bra skyltat, tryggt. De frågar mycket, köper vandringsböcker/guider. Vi ser även att större efterfrågan på guidade turer ökar. Kanske går vi mot att turledare kommer åter som fanns på många fjällhotell förr? Många gör sina bokningar längre före ankomst. Kombination är en annan sak. Paret/Familjen kan göra olika saker. Ena dagen cykel, andra vandring eller halva familj cykel andra halva vandring. Vi ser även ett större intresse kring kultur och brukssamhället. Att kombinera kultur - naturupplevelser kopplat mot hälsa, motion, bra lokal mat. Löpningen/powerwalk är oxå en väl kombinerad produkt men dock ingen volym. Här är det vanligt att ngn i sällskapet/gruppen kombinerar.
- Nyfikenhet på natur och miljö i väglöst land. Dock finns det en stor osäkerhet kvar, men nyfikenheten finns och det är en bra början på något...
- Fler med sämre kondition vill gå guidade vandringar. Fler kortare turer efterfrågas.
- Löpning i fjällen, toppbestigningar,
- Cykling i alla dess former
- Fler utländska besökare som behöver trygga upplevelser
- Ökat antal resenärer med husbil och unga vandrare.
- En generationsväxling har skett när det gäller vandring, samt genomslaget av den digitala marknadsföringen, ex vis AirBnb, som bringar in nya gäster från hela världen under tider på året som aldrig förekommit tidigare.
- Fler vill uppleva vandring, äkta fjällnatur och vara ostörd.
- De är fler, fler ovana på fjället, fler som tältar.

- För fem år sedan var det svårare att hitta information i förväg. Nu är det enkelt att hitta, - men folk letar inte.

Fråga 20 - Genomför er destination/fjällstation/vandrarhem någon eller några aktiviteter mot nyanlända (invandrat de senaste åren) denna sommar?

	Antal	Procent	
Ja	10	32%	
Nej	17	55%	
Vet ej	4	13%	
Total	31	100%	

Kommentar: En av tre genomför aktiviteter mot nyanlända.

Fråga 21 - Vilken eller vilka aktiviteter genomför ni?

- Vi har ett boende för ensamkommande flyktingar som anordnar aktiviteter året om.
- Många vandringar på Dundret och ute på Stora Sjöfallet
- integrationsskiskola. Längd och slalom
- Samarbete med Hej Främling i Jämtland för att få nyanlända ut i de svenska fjällen
- För nyanlända? Dagsbesök med linbana upp på berget Nuolja Korvgrillning och kortare vandring med berättelser om Abisko
- Tillsammansläger i STF regi. hej Främling i Jämtland
- Olika aktiviteter central och från fjällstationer, som tex ett koncept som heter "Tillsammans"
- Olika grupper på flera av STF:s fjällanläggningar
- Bistår med hjälp och stöttning av olika turer/arr.